

Russisk A/B, stx, valgfag

Vejledning

Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kontor for Gymnasier, juni 2021

Vejledningen præciserer, kommenterer, uddyber og giver anbefalinger vedrørende udvalgte dele af læreplanens tekst, men indfører ikke nye bindende krav.

Citater fra læreplanen er anført i kursiv.

Følgende ændringer er foretaget i vejledningen i juni 2021:

- Under omfang (2.4) er der foretaget mindre justeringer.
- Under arbejdsformer (3.2) er der tilføjelser om dynamiske emner og skriftligt arbejde.
- Under prøveform (4.2) er der tilføjet et afsnit om undervisningsbeskrivelser.

Indholdsfortegnelse

1. Identitet og formål	2
1.1. Identitet	2
1.2. Formål	2
2. Faglige mål og fagligt indhold	3
2.1. Faglige mål	3
2.2. Kernestof	6
2.3. Supplerende stof	11
2.4. Omfang	11
3. Tilrettelæggelse	12
3.1. Didaktiske principper	12
3.2. Arbejdsformer	13
3.3. It	16
3.4. Samspil med andre fag	16
4. Evaluering	16
4.1. Løbende evaluering	16
4.2. Prøveform	16
4.3. Bedømmelseskriterier	19
4.4. Karakterbeskrivelser	20
4.4.1. Skriftligt - Russisk A	20
4.4.2. Mundtligt - Russisk A	22
4.4.3. Russisk B	23

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Russisk er et videns- og kundskabsfag, et færdighedsfag og et kulturfag. Dets genstandsområde er det russiske sprog og i forlængelse heraf litteratur, historie, kultur og samfundsforhold i Rusland og andre områder med russisktalende befolkninger.

1.2. Formål

Russisk A	Russisk B
<i>Russisk A skal give eleverne indsigt i det russiske sprog og den russiske verden. Faget skal bidrage til elevernes almindelse og studiekompetence.</i> <i>Gennem sproglig indsigt opnår eleverne kommunikativ kompetence, mundtligt såvel som skriftligt, læsekompetence samt bevidsthed om det russiske sprog.</i> <i>Herigennem får eleverne indsigt i den russiske verden og opnår kendskab til og viden om russisk litteratur, kultur, historie og samfundsforhold og tilegner sig interkulturel kompetence, der rækker ud over den velkendte nordvesteuropæiske verden.</i>	<i>Russisk skal give eleverne indsigt i det russiske sprog og den russiske verden. Faget skal bidrage til elevernes almindelse og studiekompetence.</i> <i>Gennem sproglig indsigt opnår eleverne kommunikativ kompetence, læsekompetence samt bevidsthed om det russiske sprog.</i> <i>Herigennem får eleverne indsigt i den russiske verden og opnår kendskab til og basal viden om russisk litteratur, kultur, historie og samfundsforhold og tilegner sig grundlæggende interkulturel kompetence, der rækker ud over den velkendte nordvesteuropæiske verden.</i>

Som det fremgår af læreplanens beskrivelse af russiskfagets identitet og formål, står det russiske sprog helt centralt i faget. En solid sproglig basis og indsigt er en forudsætning for at beskæftige sig med litteratur, historie, kultur og samfundsforhold.

Kendskab til og forståelse af litteratur, historie, kultur og samfundsforhold kan opnås på mange måder. Alleerede i forbindelse med begynderundervisningen vil det være naturligt at komme ind på Ruslands geografi, landets administrative opdeling og det politiske system. Senere følger hovedtræk af Ruslands historie, religion og de forskellige områder inden for kulturen (litteratur, kunst, musik).

Herigennem opnås en interkulturel kommunikativ kompetence, som bidrager til udviklingen af elevernes almindelse og studie- og karrierekompetence.

Med reformen 2017 angiver læreplanerne i fremmedsprog i de gymnasiale uddannelser placeringen af en dygtig elevs sprogfærdighedsniveau ifølge Den Fælles Europæiske Referenceramme for Sprog (også benævnt CEFR: The Common European Framework of Reference for Languages - se faktaboks nedenfor). Imidlertid er det vigtigt at være opmærksom på, at CEFR alene er et værktøj til at måle elevernes sprogfærdigheder. De øvrige sider af sprogfaget (viden og kundskaber samt kultur) er ikke medtaget.

Den Fælles Europæiske Referenceramme for sprog

- er en dansk oversættelse af Europarådets publikation *The Common European Framework of Reference for Languages* (CEFR) fra 2001. Publikationen er resultatet af et arbejde, der er foregået siden 1970'erne, med udvikling af en referenceramme, som udgør et grundlag for udarbejdelsen af retningslinjer for undervisningsplaner, læreplaner, prøver og lærebøger inden for sprogundervisning på tværs af de europæiske lande. Referencerammen beskriver, hvad sprogbrugere skal kunne for at blive i stand til at kommunikere effektivt på et fremmed- eller andetsprog. Referencerammen beskriver desuden seks sprogfærdigheds-niveauer (A1 – C2), hvilket gør det muligt at evaluere på hvert læringsstrin.

En dygtig elevs sprogfærdighedsniveau kan efter afslutning af russisk begynderprog A placeres på A2/B1, der beskrives således:

”Kan forstå hovedpunkterne i en klar normal fremstilling om velkendte emner, man regelmæssigt støder på i forbindelse med arbejde, skole, fritidsaktiviteter osv. Kan klare de fleste af de situationer, som normalt opstår under rejser i områder, hvor sproget tales. Kan producere en ukompliceret, sammenhængende tekst om dagligdags emner og emner af personlig interesse. Kan beskrive oplevelser og begivenheder, drømme, håb og ambitioner samt kort begrunde og forklare holdninger og planer.”

Det kan du læse om på [Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside \(link\)](#)

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

<i>Russisk A</i>	<i>Russisk B</i>	Vejledning/Råd og vink
<i>Sprogfærdighed</i>	<i>Sprogfærdighed</i>	
<i>– forstå hovedindholdet af ukompliceret talt standardrussisk</i>	<i>– forstå hovedindholdet af enkelt, talt standard-russisk</i>	Det ukomplicerede og enkle gælder både ordforrådet, som overvejende er konkret og ligger inden for dagligdags forhold og tekstrelevante emner, og sætningskonstruktionerne, der indskrænker sig til enklere ledsætninger til i øvrigt ukompliceret opbyggede hovedsætninger. Udover lærerens talesprog trænes i forståelse af andres, også indfødte sprogbrugeres tale. Det opskruede taletempo hos mange russere ligger uden for det forventede forståelsesniveau.
<i>– udtale standardrussisk forståeligt og naturligt</i>	<i>– udtale enkelt standard-russisk forståeligt og naturligt</i>	Udtalen omfatter en fonetisk beherskelse af de lyde, der særligt adskiller russisk fra dansk. Eleven skal kende og bruge de almindelige intonationstyper. I oplæsning og samtale lægges vægt på en sammenhængende fremførelse, der tillader at fremhæve ord og anvende intonation på en hensigtsmæssig måde.

Russisk A	Russisk B	Vejledning/Råd og vink
– læse og forstå enkle moderne tekster, fiktive såvel som ikke-fiktive	– læse og forstå adapterede tekster, fiktive, såvel som ikke-fiktive, og lettere, uadapterede tekster	Enkle moderne tekster har ukompliceret ordforråd og syntaks. Der anvendes såvel adapterede som ikke adapterede tekster, der ikke frembyder særlige vanskeligheder, og som eleverne kan læse med anvendelse af deres sædvanlige hjælpemidler. Tekster, som er forkortede, og/eller hvor enkelte ord eller vendinger er udeladt, regnes ikke som adapterede. I den senere del af forløbet (på A-niveau) læses overvejende uadapterede tekster. Der skal forekomme en vis spredning over genrer og teksttyper, uden at det forhindrer, at et hold i en periode fordyber sig i et bestemt emne eller en afgrænset genre. Kortere tekster skal normalt indgå i emnelæsning både for at give sammenhæng i undervisningen og med henblik på, at de skal kunne anvendes til eksamen.
– benytte et ordforråd, som sætter dem i stand til at kommunikere på russisk om dagligdags forhold samt om studerede emner og tekster	– benytte et ordforråd, som sætter dem i stand til at kommunikere på russisk om dagligdags forhold samt om studerede emner og tekster	Ordforrådet omfatter såvel et basalt alment forråd af ord og vendinger til samtale om egne og andres dagligliv, planer osv. som et mere præcist og specifikt, delvis også abstrakt ordforråd, der udvikles i arbejdet med tekster/emner/billedmateriale, og som giver mulighed for at indgå i dialog og at argumentere.
– anvende den centrale formlære og sætningsopbygning i et ukompliceret, men sammenhængende og nogenlunde korrekt russisk talesprog	– anvende den centrale formlære og sætningsopbygning i et forståeligt og enkelt russisk talesprog på et elementært niveau	Her tilstræbes en aktiv beherskelse af de centrale og frekvente dele af formlæren og sikkerhed i anvendelsen af enklere sætningstyper, herunder også de typisk russiske konstruktioner. Et sammenhængende og udtryksfuldt, varieret talesprog vægtes højere end korrekthed i alle detaljer.
Sprog, tekst og kultur	Sprog, tekst og kultur	
– foretage en selvstændig præsentation af enkle tekster eller emner på russisk, indgå i en dialog herom og argumentere for egen opfattelse		Eleverne trænes i ikke blot at svare på spørgsmål, men også i selvstændigt at kunne gøre rede for udvalgte træk i teksterne. Ved eksamen skal eksaminanden ikke blot kunne forstå og besvare eksaminators spørgsmål, men også selv kunne strukturere en præsentation af sin tekst eller sit emne og tale om den på russisk i ca. 10 minutter. Det kræver såvel et generelt forråd af ord og vendinger som et forråd specifikt for den enkelte tekst eller det enkelte emne.

Russisk A	Russisk B	Vejledning/Råd og vink
– på russisk perspektivere studerede tekster og emner til russisk litteratur, kultur, historie og samfundsforhold	– forstå de studerede emner på basis af kendskab til russisk litteratur, kultur, historie og samfundsforhold samt vise basal interkulturel kompetence	Eleverne kan selvfølgelig ikke have en encyklopædisk viden om alle disse forhold, men skal have viden nok til at give de læste emner og tekster dybde og perspektiv samt sprog til i enkel form at udtrykke nogle hovedlinjer heraf på russisk. Den basale strategi for forståelse af den russiske kultur, må være at få eleverne til at se russernes kultur, både den fine og den bredere dagligdags, ikke som et udtryk for, at russerne er anderledes, men som en afspejling af en anden historie og andre naturgivne betingelser.
– skrive i det væsentlige korrekt russisk i forskellige meddelelses-situationer	– udtrykke sig skriftligt på et forståeligt russisk i talesprogsprægede genrer	Eleverne skal ret hurtigt kunne skrive og læse russisk håndskrift. De skal kunne læse lærerens og de andre elevers håndskrift på tavlen og tage noter på russisk. Selv de bedste elever laver fejl i ting, de ellers behersker, og der er hjørner af både ordforråd og grammatik, de ikke har forudsætninger for at beherske. Det er dog vigtigt, at de i undervisningen lærer at forstå, at dette ikke skal afholde dem fra at forsøge at udtrykke det, de gerne vil. Gennem hele forløbet arbejdes der langsomt med at fjerne fejlene, men de kan ikke helt undgås. Ved forskellige meddelelsessituationer forstås talesprogsprægede genrer, f.eks. beretning, styret dialog, mail, breve, dagbogsnotater mv.
– benytte fagets relevante hjælpemidler og anvende relevante digitale redskaber og medier samt forholde sig til deres muligheder og begrænsninger	– benytte fagets relevante hjælpemidler og anvende relevante digitale redskaber og medier samt forholde sig til deres muligheder og begrænsninger	Fagets relevante hjælpemidler er først og fremmest de danskproducerede udgaver af ordbøger/grammatikker og derudover diverse online-hjælpemidler. En del af disse kan bruges til at oversætte hele eller dele af sætninger f.eks. fra dansk til russisk, hvilket betyder, at eleverne skal trænes i at forholde sig kritisk til oversættelserne og derved blive bevidste om mulighederne og begrænsningerne i anvendelsen af disse online-hjælpemidler.
	– anvende strategier for sprogtilegnelse og forståelse af andre kulturer	

Russisk A	Russisk B	Vejledning/Råd og vink
– behandle problemstillinger i samspil med andre fag	– behandle problemstillinger i samspil med andre fag	Russisk vil helt fra starten af forløbet kunne indgå i samspil med andre fag, selv om de sproglige færdigheder endnu ikke muliggør læsning af længere tekster på originalsproget. Russisk vil kunne bidrage med læsning af relevante tekster på dansk eller andre fremmedsprog, måske suppleret med små tekster på russisk.
– demonstrere viden om fagets identitet og metoder.	– demonstrere viden om fagets identitet og metoder.	Det er af afgørende betydning, at eleverne tidligt i forløbet bevidstgøres om, hvordan man arbejder med sprogindlæring, dvs. at de bevidstgøres om nødvendigheden af at arbejde regelmæssigt med sprogtilegnelsen, med såvel gloser som med grammatik. Et nyt sprog kan kun læres, hvis man gennem hele forløbet gør en aktiv og målrettet indsats.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

Russisk A	Russisk B	Vejledning/Råd og vink
– udtale	– udtale	I begynderundervisningen vil det først og fremmest være lærerens udtale og talesprog, eleven lærer at kende. Undervejs i forløbet trænes der i forståelse af andre stemmer, også indfødte sprogbrugeres, ved anvendelse af oplæsning af tekst, film, musik m.m. I træningen af udtalen lægges særlig vægt på de træk, hvor russisk adskiller sig fra dansk: brugen af stemte konsonanter og differentieringen af hvislelydene, og som helhed den mere dynamiske og energiske udtale af alle lyde. Eleverne skal både kunne afkode og aktivt bruge de grundlæggende intonationstyper. Udtaletræningen er en del af enhver undervisningstime i arbejdet med såvel oplæsning, samtale som diverse øvelser.

Russisk A	Russisk B	Vedledning/Råd og vink
– lytte-, læse-, tale- og oversættelsesfærdigheder	– lytte-, læse-, tale- og oversættelsesfærdigheder samt evnen til at indgå i dialog	Evnen til at lytte optrænes ikke alene ud fra lærerens tale. Helt fra starten af forløbet er hjælpemidler i form af lydfiler og andres oplæsning nødvendige både i timerne og i elevens forberedelse hertil. Oplæsningen af en del litterære tekster kan findes f.eks. på YouTube. De bedste elever vil kunne forstå russisk med et basalt ordforråd i normalt, roligt tale-tempo uden udtalemæssige særheder og uden komplicerede sætningsstrukturer. Læsefærdighed, såvel oplæsning som læsning af længere, sammenhængende tekster, opøves ved daglig træning gennem hele forløbet. Derfor er en god begynderbog med omfattende (og gennemgående) tekstmateriale meget vigtig. I samtaledisciplinen er det fortrinsvis de læste tekster og billedmateriale hertil, der er udgangspunktet for træningen af talefærdigheden. Derudover arbejdes der - med eller uden billedmateriale - med samtale om mere almene emner. Træningen af oversættelsesfærdigheden er en naturlig del af det daglige arbejde med sprogindlæringen. Mundtligt arbejdes fortrinsvis med oversættelse fra russisk til dansk, og udgangspunktet kan være oversættelse af dagens tekst eller uddrag heraf, oversættelse af korte artikler, blogindlæg, anekdoter m.m. på nettet.

Russisk A	Russisk B	Vedledning/Råd og vink
– <i>de centrale dele af russisk grammatik</i>	– <i>de mest centrale dele af russisk grammatik</i>	Der er ingen grammatik, som præcis har et omfang, der svarer til kravene på hverken Russisk A- eller Russisk B-niveau. Læreren må vælge blandt de gængse dansksprogede grammatikker og derefter prioritere og udvælge relevant stof. Grammatiske former og strukturer, som eleverne ikke forventes at beherske aktivt, er især skriftsprogsfænomener som gerundier (transgressiver) og participierne bortset fra ppp, men også f.eks. konstruktioner med instrumentalis, som er typiske for videnskabeligt og journalistisk sprog. I det hele taget forventes elevernes skriftlige russisk ikke at have nogen særlig skriftsproglig tone, men kan måske snarere ses som en skrevet version af noget, de også kunne have sagt. Derudover skal man være opmærksom på, at forrådet af ord og vendinger er begrænset, og at der derfor vil være mange konstruktioner, som eleverne ikke kan forventes at kunne oversætte rigtigt til russisk. Dog har de bedste elever ofte fået en vis forståelse for, hvilken type udtryk der formentlig kan oversættes nogenlunde direkte, og hvilke, der skal kontrolleres ved opslag. Som hjælpemidler i det daglige arbejde kan med fordel udleveres diverse grammatikoversigter, bøjningsskemaer, så eleverne så tidligt som muligt bliver fortrolige med at anvende dem.

Russisk A	Russisk B	Vedledning/Råd og vink
– <i>tekster af forskelligt omfang og fra forskellige genrer og perioder, herunder klassisk skønlitteratur, som belyser centrale aspekter af Ruslands kulturelle, litterære, historiske og samfundsmæssige udvikling</i>	– <i>fiktive såvel som ikke-fiktive tekster af forskelligt omfang, som belyser centrale aspekter af Ruslands kulturelle, litterære, historiske og samfundsmæssige udvikling</i>	Der er tale om det udvidede tekstbegreb, der i undervisningspraksis forstås som en kombination af genrer, teksttyper og medier: det skrevne og det digitale; det visuelle og det auditive – adskilt eller i kombination. Tekstmaterialet kan bestå af en bred vifte af analoge og digitale teksttyper, herunder også videofiler, lydfiler og billeder. Læsningen af fiktive tekster omfatter tekster af de store forfattere fra Pusjkin til sølvalderen og tekster fra og efter sovjetperioden. Naturligvis kan der ikke læses tekster fra alle de store forfatterskaber, men der bør læses mindst én tekst fra det 19. århundrede, én fra sovjetperioden og én fra perioden efter 1991. Udover teksternes egenværdi lægges der vægt på deres potentiale til at vise centrale historiske, kulturelle og samfundsmæssige træk. Det meste af den russiske litteratur ligger på nettet, det gælder såvel den klassiske litteratur som den helt moderne. På A-niveau skal læses forskellige genrer. Af ikke-skønlitterære tekster kan f.eks. læses uddrag af biografier eller kortere tekster om aktuelle emner på nettet. Længere henne i forløbet kan arbejde med film, med udskrevet dialog og gloser til, give fremragende træning i lytning, og derudover giver det mulighed for samtale på flere taksonomiske niveauer. Merkantile tekster og forretningsbreve kan også gøres til et emne i undervisningen, ligesom der kan arbejdes med varedeklARATIONER og brugsanvisninger på russisk, da disse findes på mange varer.
– <i>digitalt materiale som støtte for sprogindlæringen, samt som støtte for historie-, kultur- og samfundsforståelse</i>	– <i>digitalt materiale som støtte for sprogindlæringen samt som støtte for historie-, kultur- og samfundsforståelse</i>	Russiske film og dokumentarprogrammer kan bruges både i arbejdet med forståelsen af det russiske samfund og af russisk historie og kultur. Nogle film kan indgå direkte i den grundlæggende sprogundervisning, idet dialogen til dem findes i udskrevet form og med gloser til. Internettet giver omfattende muligheder, hvad angår diverse grammatikøvelser og glosetræningsprogrammer, f.eks. quizlet og flashcards. Derudover findes, som inspiration, utallige hjemmesider, hvor man kan komme i gang med at lære russisk.

<i>Russisk A</i>	<i>Russisk B</i>	Vedledning/Råd og vink
– <i>relevante centrale hjælpemidler</i>	– <i>fagets mest centrale hjælpemidler</i>	Fagets traditionelle centrale hjælpemidler er de danskproducerede udgaver af ordbøger/grammatikker og derudover diverse online-hjælpemidler. Der ligger et stort og vigtigt arbejde i at træne basale opslagsfærdigheder, ikke mindst når det drejer sig om online-hjælpemidler. Søgemaskiner – f.eks. Google, Yandex, Rambler – kan bruges til at tjekke det levende sprogmateriale på nettet.
– <i>russiske samfundsforhold, russisk historie, kultur og litteratur i et omfang, der giver eleverne mulighed for at forstå de studerede tekster og emner samt fremmer deres interkulturelle forståelse.</i>	– <i>elementært kendskab til russiske samfundsforhold, russisk historie, kultur og litteratur.</i>	Inden for historie- og kulturstoffet er stoffet meget omfattende, og bortset fra nogle helt centrale områder i historien som f.eks. vikingerne, Peter den Store, revolutionen, sovjetperioden, Sovjetunionens sammenbrud og overgangssamfundet - vil det variere fra hold til hold, hvad der præcis tages op med udgangspunkt i holdets og lærerens interesser, aktuelle begivenheder, studierejser og lignende. Nogle elever kan have et negativt og fordomsfuldt syn på Rusland. Derfor er det vigtigt at arbejde bredt med kulturforståelse og at sætte de problematiske sider af det russiske samfund ind i en historisk og samfundsmæssig sammenhæng, så de bliver forståelige for eleverne.

Interkulturel kommunikativ kompetence

I russisk på gymnasialt niveau kan interkulturel kommunikativ kompetence i praksis omsættes til en undervisning, der fokuserer på at give eleverne mulighed for at blive kompetente på følgende områder:

- færdigheder i og viden om, hvordan man begår sig i de sproglige rum, man dagligt befinder sig i
- redskaber til at kunne indgå i kendte og ukendte sproglige rum, f.eks. ved skolerejser i udlandet, hvor man indkvarteres hos en værtsfamilie med respekt for og ønsker om forståelse for gensidig udveksling af synspunkter og meninger, f.eks. høflighedsformer
- evne til at se sig selv gennem den andens øjne, altså at kunne indgå i en fordomsfri dialog med andre
- beherskelse af et passende ordforråd på fremmedsproget, kendskab til sprogets syntaktiske/grammatiske grundstrukturer og besiddelse af pragmatisk og diskursiv kompetence
- deltagelse i dialoger med henblik på at opnå et nærmere kendskab til andres tanker, vaner og forestillinger.

Det interkulturelle element bør udpeges og italesættes, hvor det falder naturligt. Gennem kernestof og supplerende stof trænes elevernes blik for store og små kulturelle ligheder og forskelle. Under tekstarbejdet kobles tekstanalyseredskaberne med et komparativt element, hvor dette giver mening: Hvad genkender vi? Hvad er anderledes? Hvad kan det bero på?

Derudover vil interkulturelle kommunikative aktiviteter med fordel omfatte rollespil, samtale og kontakt med russisktalende, f.eks. i form af video- og chatseancer.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof skal ud- dybe og perspektivere kernestoffet, udvide den faglige horisont, samt give eleverne viden om fagets anvendelse og en forståelse for egne karriereperspektiver og mulige uddannelsesvalg.

Det supplerende stof kan være materiale som film og dansk- og russisksprogede tekster, som ikke naturligt indgår i de læste emner, men som fremmer det faglige samspil med andre fag.

I arbejdet med Ruslands historie, samfundsforhold og kultur læses primært dansksproget materiale, f.eks. avisartikler og uddrag af diverse historiebøger.

Udover lyd- og billedmedier vil andre kunstneriske udtryksformer end det talte og skrevne ord være en naturlig del af undervisningen. Her tænkes på film, billeder (fotos, billedkunst), musik, dramatik, dans m.m.

At vælge et sprog som russisk og dermed at sætte sig for at lære noget, der forekommer så anderledes og eksotisk, er udtryk for en god portion mod hos den enkelte elev. Deri ligger i sig selv en kompetence, som eleverne kan trække på senere i deres uddannelsesvalg, også selv om de måske ikke direkte kommer til at beskæftige sig med faget.

Karrierekompetencer

Karrierelæringen skal forankres i den daglige undervisning i faget. Elevernes viden om og erfaring med faget, uddannelse og job, men også eleverne selv, deres egne handlinger, beslutninger og muligheder skal stimuleres gennem forskellige aktiviteter. Det kunne være praktikophold, samarbejde med virksomheder og institutioner, brobygning, besøg på videregående uddannelsesinstitutioner, besøg af erhvervsfolk med russiskfaglige kompetencer, men også konkrete øvelser i klassen, der har som mål at identificere egne styrker og interesser. Aktiviteterne i sig selv giver faktisk viden, men skal ledsages af en refleksionsproces for at lede til karrierelæring.

Karrierelæringen synes at rumme et dobbelt motivationspotentiale, fordi eleverne på den ene side bliver mere interesseret i faget gennem karrierelæringsaktiviteterne, der knytter an til praktiske og virkelighedsnære problemstillinger. På den anden side virker karrierelæring motiverende og kvalificerende på elevernes fremtidsforestillinger, idet eleverne får mulighed for at afprøve sig selv i sammenhænge, der rækker ud over skolen.

Det forekommer derfor essentielt at pege på værdien i at mestre et sprog og have et indgående kulturelt kendskab til Rusland og russisktalende lande. Sprog er nøglen til verden.

Det kan læses om i [følgende publikation \(pdf\)](#)

2.4. Omfang

<i>Russisk A</i>	<i>Russisk B</i>	Vejledning/Råd og vink
<i>Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 125-150 sider.</i>	<i>Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 75-100 sider.</i>	Undervisningen bygger på en bred vifte af faglige materialer, f.eks. lærebøger, tekster fra internettet, billed- og lydfiler og film. Alle typer af tekster indgår som en del af omfanget, der ikke opgøres i normalsider, men efter et rimelighedsskøn i forbindelse med de enkelte materialer. Omfanget dækker det samlede forløb i faget.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

I forløbet foregår der en udvikling fra en lærerstyret indlæring til en mere elevstyret læring.

Målet er fra begyndelsen at give eleverne elementære kommunikative færdigheder, som virker motiverende for den senere tilegnelse af de andre færdigheder og kompetencer.

Det løbende skriftlige arbejde sigter ikke blot på skrivefærdigheder, men støtter også indlæring og udvikling af talesprog samt ordforråd.

Undervisningsdifferentiering er et naturligt didaktisk princip i hele forløbet.

Russisk som begyndersprog er et udpræget færdighedsfag. Læreren er den sproglige rollemodel og elevernes nødvendige sparringspartner, som skal sikre, at den russiske udtale fra starten indlæres korrekt, og som skal introducere fagets arbejdsmetoder for eleverne og gøre dem klart, hvor altafgørende det systematiske og vedholdende arbejde med fagets discipliner er: træning af udtale, intonation, lytteforståelse, oversættelse til dansk, gloser, grammatiske bøjningsmønstre og strukturer.

Den introducerende indlæring, dels af grundlæggende faglige elementer, dels af relevante arbejdsmetoder er den nødvendige basis for, at eleverne efterhånden kan arbejde mere selvstændigt. Når eleverne er blevet vænnet til at bruge fagets arbejdsmetoder og er blevet grundigt instrueret i brugen af de faglige hjælpemidler, kan læreren ind imellem give plads og lade eleverne opdage, at de faktisk selv er i stand til at producere forståeligt og rimeligt korrekt russisk sprog.

Lige fra den første undervisningstime er arbejdet med den kommunikative kompetence i centrum. Kompetence til at indgå i en dialog er meget motiverende for elevernes engagement i det daglige arbejde. Det vil være naturligt, at man fra den første time i almindelige situationer i klassen henvender sig til eleverne på russisk og på den måde vænner dem til at opfatte og bruge nogle vendinger fra dagligt omgangssprog. Senere i forløbet kan mere af undervisningen foregå på russisk.

Grundlaget for samtalen på russisk kan, ud over at tage udgangspunkt i teksten, med fordel være billedmateriale, også billedmateriale der viser dagligdags situationer. I samtaler løsrevet fra det daglige tekstarbejde vil eleverne også hurtigere få en forståelse af, i hvilket omfang de selv skal arbejde aktivt med at opøve den mundtlige sprogfærdighed.

I slutningen af forløbet, hvor eleverne har tilegnet sig de faglige arbejdsmetoder og kan bruge fagets redskaber, kan læreren lade eleverne arbejde selvstændigt i kortere eller længere forløb.

Selv i slutningen af overbygningsfasen vil den selvstændige arbejdsform dog altid veksle med lærerstyret undervisning.

Den skriftlige dimension er central i faget, ikke kun fordi den peger fremad mod den afsluttende skriftlige eksamen på A-niveau, men også fordi det skriftlige arbejde støtter gloseindlæring og udvikling af den kommunikative kompetence og udgør fundamentet for indøvelse af den elementære morfologi og syntaks.

Meget hurtigt i begynderfasen afsløres elevernes forskellige forudsætninger, og det bliver nødvendigt at indrette undervisningen efter disse forskelle.

3.2. Arbejdsformer

Russisk A	Russisk B
<i>Centralt i undervisningen står den faglige progression.</i> <i>Den grundlæggende undervisning omfatter gradvis og systematisk introduktion til det russiske alfabet. Den omfatter ligeledes regelmæssig lytte-, læse- og skrivetræning, der giver eleverne elementær kommunikativ kompetence.</i> <i>Efter den grundlæggende undervisning organiseres arbejdet hovedsageligt i emner, og det sikres, at de faglige mål integreres i dette arbejde.</i> <i>Arbejdsformer og metoder varieres og tilpasses løbende de faglige mål, der arbejdes hen imod i det pågældende emne.</i> <i>Undervisningen tilrettelægges med progression i valget af arbejdsformer, så eleverne opnår studiekompetence og selvstændighed i arbejdet.</i> <i>Der fokuseres på arbejdsformer og opgavetyper, der udvikler elevernes kommunikative kompetencer og kreative og innovative evner.</i> <i>Den kommunikative kompetence prioriteres højt både mundtligt og skriftligt, og digitale hjælpemidler inddrages som en naturlig del af undervisningen og bruges til formidling såvel som i arbejdet med sprogproduktion.</i> <i>Sprogforståelse understøttes ved, at eleverne hører talt russisk formidlet gennem forskellige medier.</i> <i>Skriftligt arbejde medtænkes i den daglige undervisning dels som støttedisciplin til den mundtlige dimension, dels som en selvstændig disciplin, hvor eleverne både får lejlighed til at træne og demonstrere deres sproglige viden og kunnen og til at udvikle evnen til at gøre rede for indholdet på et enkelt skriftligt russisk.</i> <i>Arbejdet med russisk kultur, historie og samfundsforhold integreres løbende i arbejdet med emnerne, så eleverne får indsigt i den russiske verdens rolle globalt og tilegner sig interkulturelle kompetencer.</i> <i>Arbejdet med faget og dets discipliner skal give indsigt i den professionelle anvendelse af faget.</i>	<i>Centralt i undervisningen står den faglige progression.</i> <i>Den grundlæggende undervisning omfatter gradvis og systematisk introduktion til det russiske alfabet. Den omfatter ligeledes regelmæssig lytte-, læse- og skrivetræning, der giver eleverne elementær kommunikativ kompetence.</i> <i>Arbejdsformer og metoder varieres og tilpasses løbende de faglige mål.</i> <i>Undervisningen tilrettelægges med progression i valget af arbejdsformer, så eleverne opnår studiekompetence og selvstændighed i arbejdet.</i> <i>Der fokuseres på arbejdsformer og opgavetyper, der udvikler elevernes kommunikative kompetencer samt kreative og innovative evner.</i> <i>Den elementære kommunikative kompetence prioriteres højt og videreudvikles i friere dialoger og friere samtale. Heri inddrages digitale hjælpemidler som en naturlig del af undervisningen og bruges til formidling såvel som i arbejdet med sprogproduktion.</i> <i>Sprogforståelse understøttes ved, at eleverne hører talt russisk formidlet gennem forskellige medier.</i> <i>Skriftligt arbejde medtænkes i den daglige undervisning som støttedisciplin til den mundtlige dimension. Efter den grundlæggende undervisning fokuserer det skriftlige arbejde på genrer, som støtter den kommunikative kompetence.</i> <i>Arbejdet med russisk kultur, historie og samfundsforhold integreres løbende i arbejdet, så eleverne får indsigt i den russiske verdens rolle globalt og tilegner sig interkulturelle kompetencer.</i> <i>Arbejdet med faget og dets discipliner skal give indsigt i den professionelle anvendelse af faget.</i>

Mundtligt

Der vil hele forløbet igennem være behov for vekslen mellem forskellige arbejdsformer, og det må ses som en naturlig progression og en udvikling fra det overvejende styrede til det mere selvstændige. Der veksles typisk mellem lærerstyret undervisning, individuelt arbejde og pararbejde. I begynder sproget kommer man aldrig helt væk fra lærerens centrale rolle som bærer og formidler af sproget.

Hele forløbet i et begyndersprog indeholder et stort element af udenadslære, ikke mindst i et kassprog som russisk. Det er ikke bare gloser, men også elementære grammatiske former og bøjningsmønstre, der skal læres og gerne automatiseres. Det er vigtigt tidligt at få gjort eleverne bevidste om behovet for udenadslære.

Forløbet med begyndersystemet forventes at vare ca. ét år. Gennem hele forløbet opfordres eleverne til selvstændigt at træne gloser, f.eks. ved hjælp af netbaserede værktøjer som quizlet, flashcards m.m.

I bogstav- og lyddelen af begyndersystemet er fokus på alfabetindlæring, udtale, basale intonationsmønstre og de mest basale aktive sætningskonstruktioner og gloser.

Efter bogstav- og lyddelen af begyndersystemet fokuseres der gennem hele forløbet på dialog om tekster og billeder: Læreren spørger, og eleverne svarer ud fra teksten eller billeder, men eleverne øver sig også i selv at formulere spørgsmål og bruge spørgeord.

Eleverne trænes efterhånden også i at føre basale dialoger, dels om egne forhold og dels om almene emner ud fra billedmateriale. Det er vigtigt, at eleverne øver sig i at bruge de (få) gloser, de har, og at forenkle det, de gerne vil sige.

Oplæsning trænes som en naturlig del af den daglige undervisning. Gennem hele forløbet opfordres eleverne til også at arbejde med udtalen derhjemme, f.eks. ved at læse højt og ved hjælp af lydfiler.

Lyttefærdighed kan trænes tidligt i små diktatøvelser på holdet. Desuden kan lyttefærdigheden trænes gennem hele forløbet ved parvis oplæsning, evt. hvor kun den ene elev har teksten, og den anden skal gentage, hvad den første læser op. Mod forløbets slutning trænes færdigheden ved - hvis det er muligt - at lytte til oplæsning fra nettet af de tekster, der arbejdes med.

Det helt elementære arbejde med ordbogsopslagsfærdigheden begynder tidligt. Sikkerhed i opslag er den vigtigste forudsætning for at forstå de tekster, der skal læses. Den er vigtig for at lære nye gloser og dermed for at udvikle såvel den mundtlige som den skriftlige sprogfærdighed og endelig er det en af de vigtigste forudsætninger for videre selvstændig beskæftigelse med sproget.

Det kan være vanskeligt, men det er meget vigtigt at finde et passende niveau i de første tekster efter begyndersystemet. De bør være enkle og grundigt glosserede, så eleverne ikke taber modet.

Hvor oversættelse fra russisk til dansk i begynderfasen mest er et pædagogisk redskab, der undertiden bruges til at sikre, at alle har forstået dagens tekst, bliver det i overbygningsforløbet også et selvstændigt mål, hvor der trænes i præcis og nuanceret mundtlig oversættelse fra russisk til dansk. Det er vigtigt at arbejde bevidst med at få eleverne til selv at arbejde med teksterne og hjælpe dem frem imod at opnå de oversættelsesfærdigheder og kompetencer, der kræves til eksamen.

Der arbejdes til stadighed med den kommunikative kompetence på basis af de læste tekster.

Selv om den klassiske klassesamtale om teksten er af afgørende betydning, er det også vigtigt at have gode arbejdsspørgsmål til mange af de tekster og emner, man læser. Gennemarbejdede spørgsmål og emnebase-rede gloselister gør det muligt for eleverne at arbejde selvstændigt i grupper med at formulere sig på russisk. Her er det vigtigt, at eleverne opfordres til og lærer "at turde" sige noget på russisk, også selv om det ikke er helt grammatisk korrekt.

Emnerne i forløbet tilrettelægges sådan, at arbejdet med russisk kultur, historie og samfundsforhold integreres løbende, så eleverne får indsigt i den russiske verdens rolle globalt og tilegner sig interkulturelle kompetencer.

I arbejdet frem mod eksamen er det en god idé at træne eleverne i at lave en fremlæggelse på basis af stikord. Det er vigtigt at pointere, at det skal være stikord, der skal tales ud fra, og ikke færdige sætninger, da det vil sikre en friere sprogfærdighed.

Endelig kan det være motiverende for eleverne at arbejde med en præsentation af sig selv, som til stadighed udvides. Det kan være en mundtlig såvel som en skriftlig præsentation.

Skriftligt

Arbejdet med den skriftlige dimension skal både fungere som støtte til undervisningen generelt, til de kommunikative færdigheder og som selvstændig disciplin, således at eleverne lærer at udtrykke sig på et enkelt og forståeligt russisk.

I begynderfasen skrives først bogstavøvelser og meget små diktater, så håndskriften og sammenhængen mellem lyd og russiske bogstaver kommer på plads. Senere skrives små oversættelsesøvelser og selvstændige små opgaver, f.eks. om en af hovedpersonerne i begynder-systemet eller om eleven selv.

Når håndskriften er godt indarbejdet, introduceres skrivning på computer med benyttelse af fonetisk tastatur-layout.

Den grammatik, der blev introduceret i begynderfasen, konsolideres gennem repetition, anvendelse i praktisk kommunikation, forskellige øvelser og det skriftlige arbejde.

På A-niveau arbejder læreren hele tiden bevidst frem mod den skriftlige prøves krav. Udviklingen i arbejdsformer går fra de mere bundne til de friere og mere kreative opgaver. Mod slutningen af forløbet i 3.g arbejdes der med tidligere eksamensopgaver. De højeste niveauer for det skriftlige arbejde nås, når eleverne i fri skriftlig fremstilling bliver i stand til at forholde sig selvstændigt til teksterne - og ikke udelukkende tager direkte udgangspunkt i en given teksts ord og vendinger.

De skriftlige opgaver vælges på baggrund af de i timerne læste og gennemgåede tekster og de emner, der arbejdes med. Skriftlige opgaver kan evt. følges af en mundtlig præsentation eller aflevering af en lydfil/podcast mhp. at sikre, at det skriftlige arbejde ikke blot peger mod de krav, der stilles til den skriftlige prøve, men også understøtter fagets mundtlige dimension.

Man kan med fordel veksle mellem en produktorienteret og en procesorienteret tilgang til det skriftlige arbejde. Hovedprincippet i processkrivning er, at eleverne skriver en tekst igennem flere gange og for hver gang udvider og forbedrer den, indholdsmæssigt såvel som sprogligt. Det kan være en fordel at lade en del af dette arbejde foregå i undervisningstiden, så læreren kan give løbende vejledning og respons.

Emner

Emneforløb kan være periodemæssigt afgrænsede eller være dynamiske. Dynamisk betyder, at der arbejdes med emnet i flere omgange. Man kan f.eks. påbegynde et emne i 1.g, udbygge det i 2.g og afslutte det med en eller flere mere komplicerede og nuancerede tekster i 3.g.

Disse dynamiske emneforløb har den fordel, at man kan bruge tekster med forskellig sværhedsgrad. Hvis et emne strækker sig over flere skoleår, kan man med fordel lave flere delopsamlinger.

Innovative kompetencer

For at udvikle elevernes innovative evner er det vigtigt, at eleverne bliver bevidste om, at det at arbejde innovativt medfører at skabe noget, som har værdi for andre – hvilket kan forstås som helt ny viden, forbedring af eksisterende viden eller noget, som skaber værdi og er nyt i konteksten (f.eks. indenfor det enkelte hold). Det vil oftest være de sidste former for værdiskabelse, som gør sig gældende, når der arbejdes med elevernes innovative evner i russisk.

Det kan både foregå inden for faget eller i samarbejde med andre fag. Der kan arbejdes med at udvikle undervisningsmateriale til egen klasse, til andre klasser og andre klassetrin.

Elever kan udvikle materiale/praktiske øvelser til at undervise i et grammatisk emne. En forudsætning er, at eleverne selv forstår brugen af det grammatiske emne.

Eleverne kan udvikle materiale/praktiske øvelser til at undervise i et tema. Der kan arbejdes med at udvikle projekter/produkter, hvor eleverne kan forbedre en given praksis/ metode eller andet i Danmark, hvor de bruger deres viden fra en russisksproget kontekst eller anvender deres viden fra Danmark og overfører den til en russisksproget kontekst.

Et eksempel kunne være at skabe en sundere madkultur. Hvordan sikrer man, at unge mennesker spiser sundt? Kan Danmark bruge erfaringer fra de russiske skolekantiner? Her er det en forudsætning, at eleverne har kendskab til madkultur i Danmark og Rusland.

3.3. It

It er en integreret del af russiskundervisningen og medtænkes i alle discipliner.

It og digitale medier anvendes med det overordnede formål at fremme elevernes læringsproces. Integration af digitale medier i undervisningen giver eleverne mulighed for at opleve sproget i varierede, autentiske og aktuelle sammenhænge. It anvendes som et af flere redskaber i arbejdet med de kulturelle, historiske og færdighedsmæssige sider af faget. Den praktiske anvendelse af it styrker desuden elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale samt forholde sig kritisk til digitale platforme og egen brug af dem.

It og digitale medier er en integreret del af russiskundervisningen, og det overordnede formål er at fremme elevernes læringsproces. I anvendelsen af it styrkes elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale samt til at forholde sig kritisk til digitale platforme, hvorved eleverne får større indsigt i disse muligheder og begrænsninger.

3.4. Samspil med andre fag

Dele af kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det kan bidrage til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til arbejdet med problemstillingerne og belysning af fagets almindelige sider.

Når russisk indgår i en studieretning, skal dele af kernestof og supplerende stof vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil.

Når russisk ikke indgår i en studieretning, indgår det – hvor det er muligt – i samspil med andre fag om emner af sproglig, kulturel, interkulturel, historisk og samfundsmæssig art. Specielt indgår russisk i samspil med andre sprogfag for derigennem at udvikle en generel sproglig bevidsthed og viden om, hvordan man lærer sprog.

Selv om russisk (oftest) ikke er studieretningsfag, vil eleverne på et russiskhold indgå i et antal studieretninger og i den forbindelse deltage i tværfagligt samarbejde, hvor russisk kan komme på banen, uden at det nødvendigvis indebærer læsning af længere tekster på russisk.

I sådanne situationer anbefales det, at russisklæreren insisterer på, at der indgår læsning af små tekster eller tekstuddrag på russisk. Det kan være læsning af plakater, reklamer, avisoverskrifter el. lign. Litterære tekster kan – hvis de findes – læses med paralleltekster på dansk, hvor eleverne så finder centrale citater i den russiske tekst og ser nærmere på, hvordan ord og vendinger er blevet oversat. Det vil ikke mindst over for eleverne sætte faget på dagsordenen på en anden måde end i den daglige undervisning.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Der foretages løbende både formative og summative evalueringer, der giver eleverne viden om deres standpunkt i forhold til fagets mål.

Lærerens løbende evaluering omfatter både elevernes svage og stærke sider. Derved kan eleverne opnå en klar opfattelse af niveau og muligheder for progression.

I forbindelse med skriftlige hjemmeopgaver foretager russisklæreren løbende en individuel vurdering og vejledning af eleverne. En eventuel karakter bør altid ledsages af en uddybende kommentar, som påpeger mangler og styrker i opgaven og giver anvisninger på, hvordan eleven skal komme videre.

Derudover er de mest benyttede evalueringsformer spørgeskemaer, portofolioevaluering og evalueringssamtaler.

4.2. Prøveform

Russisk A	Russisk B

<i>Der afholdes en centralt stillet skriftlig prøve og en mundtlig prøve.</i> <i>Den skriftlige prøve</i> <i>Grundlaget for den skriftlige prøve er et centralt stillet opgavesæt. Prøvens varighed er fem timer.</i> <i>Den mundtlige prøve</i> <i>Prøven består af tre dele med en samlet eksaminations- onstid på ca. 30 minutter:</i> <i>1) Samtale på russisk med udgangspunkt i eksaminandens præsentation af kendt tekst/emne på ca. én normalside, samt oplæsning og oversættelse af mindre passager på 50-60 ord.</i> <i>Linjer til oplæsning vælges af eksaminanden og linjer til oversættelse vælges af eksaminator under eksaminationen. Emnerne, der indgår som grundlag for prøven, skal dække de faglige mål og kernestoffet.</i> <i>2) Samtale på russisk (ca. fem minutter) med udgangspunkt i ukendt billedmateriale om et alment emne.</i> <i>3) Samtale på dansk (ca. fem minutter) om et kendt emne inden for historiske, samfunds-faglige, kulturelle forhold.</i> <i>Der gives en samlet forberedelsestid på ca. 60 minutter.</i> <i>En normalside er for prosa 2400 anslag, for lyrik 30 verslinjer.</i> <i>Det samme prøvemateriale må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold.</i>	<i>Der afholdes en mundtlig prøve.</i> <i>Prøven består af to dele med en samlet eksaminations- onstid på ca. 30 minutter:</i> <i>1) Samtale på russisk med udgangspunkt i en kendt tekst på ca. ¼ normalside, samt oplæsning og oversættelse af mindre passager på ca. 50 ord.</i> <i>Linjer til oplæsning vælges af eksaminanden og linjer til oversættelse vælges af eksaminator under eksaminationen. Teksterne, der indgår som grundlag for prøven, skal dække de faglige mål og kernestoffet.</i> <i>2) Samtale på russisk (ca. fem minutter) med udgangspunkt i ukendt billedmateriale om et alment emne.</i> <i>Der gives en samlet forberedelsestid på ca. 60 minutter.</i> <i>En normalside er for prosa 2400 anslag, for lyrik 30 verslinjer.</i> <i>Det samme prøvemateriale må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold.</i>

Den skriftlige prøve (Russisk A)

Efter afslutning af begyndersystemet er det i høj grad den afsluttende skriftlige prøve, der udstikker omfang og karakter af det skriftlige arbejde, og der arbejdes med passende progression frem mod de faglige mål.

Den mundtlige prøve

I valget af tekster og emner efter begyndersystemet er det vigtigt at sikre sig, at teksterne har en vis længde, og at helt små tekster samles i emner. En længere tekst kan i sig selv udgøre et emne; dog skal den kunne danne udgangspunkt for 10-12 minutters præsentation og samtale, hvor også de dygtigste elever får mulighed for at vise, hvad de kan.

I teorien vil eleverne kunne komme op i samtlige læste tekster efter begynderstoffet, men i praksis vil der være enkelte tekster, der ikke egner sig.

Eksaminators valg af tekster og spørgsmål til eksamen skal bredt dække de emner og tekster, der har været behandlet i undervisningen, og de skal dække de faglige mål og kernestoffet. Teksterne til eksamen foreligger i samme form, hvori de blev brugt i undervisningen.

Eksamensmaterialet fordeles ved lodtrækning blandt eksaminanderne. Hver eksaminand skal kunne vælge mellem mindst fire materialer.

Tekstmaterialet sendes til censor og godkendes af denne forud for prøvens afholdelse.

I forberedelsestiden (60 minutter) skal eksaminanden selv vælge en passage til oplæsning (50-60 ord på A-niveau og ca. 50 ord på B-niveau). Ved udvælgelsen af denne passage kan to hensyn tilgodeses: dels om passagen er overkommelig at læse op, og dels om det er en passage, der er central for forståelsen af teksten.

Under eksaminationen vælger eksaminator en tilsvarende passage, som eksaminanden skal oversætte til dansk, så præcist og nuanceret som muligt.

Eksaminandens præsentation af den kendte tekst/emne (A-niveau) baseres på en disposition (stikord) udarbejdet i forberedelsestiden. Eksaminanden må ikke læse op af et egentligt manuskript. I præsentationen har eleven mulighed for at vise selvstændighed i struktureringen af stoffet og i den sproglige formulering, mens det i den efterfølgende samtale vil vise sig, i hvilket omfang eleven formår at indgå i dialog om teksten/emnet, herunder at forstå eksaminators spørgsmål, og at udtrykke synspunkter og begrunde dem. På B-niveau er der først og fremmest fokus på samtalen om teksten/emnet; eksaminanden forventes ikke at komme med en egentlig præsentation, men kan opfordres til det.

Samtalen på russisk om et alment emne foregår med udgangspunkt i ukendt billedmateriale. I forberedelsestiden har eksaminanden mulighed for at forberede samtalen, finde stikord og gloser, idet samtalen vil foregå inden for et alment emne, der er arbejdet med i undervisningen. Der er ikke et fastlagt emnefelt, men mulige emner kunne være: på restaurant, turisme, på markedet, i teatret etc. – i eksamensgrundlaget forventes der at være 7-10 emner på A-niveau og 5-8 emner på B-niveau.

Eksaminationen slutes på A-niveau af med en samtale på dansk om et kendt emne inden for historiske, samfundsfaglige og/eller kulturelle forhold. Også her forventes der at være 7-10 emner, som vil udgøre eksamensgrundlaget.

Eksempel på udformning af et eksamensspørgsmål

Den kendte tekst:

Emne: Sovjetunionen i 1930'erne

Tekst: Арест Саши Панкратова:

Звонок сразу разбудил его дверь должна оставаться открытой (s.1-3)

Ukendt billedmateriale:

Emne: Turisme

Samtale på dansk om emne inden for historiske, samfundsfaglige og/eller kulturelle forhold:

Emne: Den russiske revolution

Undervisningsbeskrivelser

Ved afslutningen af undervisningen i hvert skoleår og ved afslutningen af undervisningen i det enkelte fag udarbejdes

en beskrivelse af den gennemførte undervisning (undervisningsbeskrivelse) for det enkelte fag og forløb.

Undervisningsbeskrivelsen redegør for gennemførte undervisningsforløb og benyttet undervisningsmateriale. Formålet er at dokumentere, at undervisningen er gennemført i overensstemmelse med læreplanens krav, samt at sikre, at elever og censor har den nødvendige information vedr. eksamen.

Hvert emne forsynes med en titel og en kort beskrivelse af fokuspunkter, så censor kan orientere sig i, hvad der har været fokus på i undervisningen, og omfanget af fagligt stof angives med en sådan detaljeringsgrad, så det fremgår, hvorledes det faglige stof har været vægtet i undervisningsforløbet. Dette kan f.eks. ske ved at angive et skønsmæssigt sidetal eller en procentvis fordeling af stoffet.

4.3. Bedømmelseskriterier

Ved prøverne bedømmes, i hvilket omfang eksaminandens præstationer lever op til de faglige mål, som er angivet i 2.1.

Russisk A	Russisk B
<i>Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på: læse- og tekstforståelse formuleringsevne i forskellige meddelelsessituationer på et i det væsentlige korrekt russisk skriftsprog selvstændighed i forhold til forlægget.</i> <i>Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens besvarelse.</i> <i>Ved den mundtlige prøve lægges der vægt på: forståelig og naturlig udtale alment og tekstrelateret ordforråd, sætningsopbygning og udtryksfærdighed på et nogenlunde korrekt russisk korrekt forståelse og gengivelse på dansk af det af eksaminator valgte tekstuddrag præsentation og tekstforståelse overblik og perspektivering.</i> <i>Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen. Den russisksprogede del af eksaminationen vægtes højest.</i> <i>Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation. Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at behandle problemstillinger i samspil med andre fag samt til at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.</i>	<i>Ved den mundtlige prøve lægges vægt på: forståelig udtale almindeligt og tekstrelateret ordforråd kommunikationsevne og mundtlig udtryksfærdighed på et enkelt og forståeligt russisk talesprog korrekt forståelse og gengivelse på dansk af det af eksaminator valgte tekstuddrag tekstforståelse og overblik i forbindelse med den kendte tekst.</i> <i>Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen.</i> <i>Der gives én samlet karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation. Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at behandle problemstillinger i samspil med andre fag samt til at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.</i>

Den skriftlige prøve

Det kan anbefales, at eksaminanderne i god tid før den skriftlige prøve bliver fortrolige med deres hjælpemidler - grammatikker, ordbøger, opslagsværker - så de virkelig kan have glæde af dem til prøven.

Ved forskellige meddelelsessituationer forstås de discipliner, der normalt indgår i de skriftlige opgaver (f.eks. referat, karakteristik, kommentering, perspektivering) og besvarelse af de friere opgaver, som ofte indgår som valgmulighed i den skriftlige prøve: skrivning af brev eller mail, styret dialog f.eks. i form af telefonsamtale.

Ved bedømmelsen af den skriftlige prøve vil lægges der naturligvis stor vægt på sproglig korrekthed, men i tilfælde, hvor en præstation viser sammenhængende sprogbrug og selvstændighed i forhold til forlægget, prioriteres dette højere end sproglig korrekthed. Karakteren gives ud fra en helhedsvurdering.

Den mundtlige prøve

Udtale og intonation måles både ved eksaminandens selvstændige præsentation af teksten (A-niveau), ved samtalerne og ved eksaminandens oplæsning. Eksaminandens intonation forventes at være tydeligt russisk, og ligeledes forventes det, at der læses op i meningsfyldte enheder og laves pauser på passende steder.

Hovedvægten i vurderingen af eksaminandens samlede præstation lægges på den deciderede mundtlige sprogfærdighed. I hvor høj grad er eksaminanden i stand til at frigøre sig fra tekstens ord og vendinger? Hvor stort og nuanceret er eksaminandens selvstændige ordforråd? Hvor naturligt indgår eksaminanden i dialog med eksaminator? I hvor høj grad er eksaminandens sprog sammenhængende og flydende, og hvordan er balancen mellem det flydende og korrektheden?

På indholdssiden er det vigtigt at måle, i hvor høj grad eksaminanden har forstået teksten, og i hvor høj grad eksaminanden kan fortolke og perspektivere de læste tekster (A-niveau).

Der vil naturligvis blive lagt stor vægt på sproglig korrekthed, men i tilfælde, hvor en præstation viser sammenhængende sprogbrug og selvstændighed i forhold til forlægget, prioriteres dette højere end sproglig korrekthed. På den anden side skal den meget omhyggelige og næsten helt korrekte præstation, som sprogligt holder sig til det sikre og ikke kommer op på de højere taksonomiske niveauer, naturligvis også honoreres.

Karakteren gives ud fra en helhedsvurdering.

Hjælpemidler

Der er som udgangspunkt ikke adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel ved prøverne, jf. Bekendtgørelse om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser, BEK nr 1276 af 27/11/2017. Regler vedrørende eksaminandernes brug af internettet for at tilgå tilladte hjælpemidler ved prøverne fremgår af § 6 i ”Bekendtgørelse om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser”.

I [vejledningen](#) til denne bekendtgørelse er der givet eksempler på, hvilke hjælpemidler der må, og hvilke der ikke må tilgås via internettet.

Det vil være tilladt for eksaminanderne at bruge digitale undervisningsmaterialer og hjælpemidler som f.eks. online ordbøger eller e- og i-bøger, der på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og som fremgår af undervisningsbeskrivelsen og ikke kan opbevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på eksaminandens egen computer. Det er ikke tilladt at benytte netadgangen til at tilgå interaktive programmer.

Det er således ikke eksaminanden, men skolen, der inden for de givne rammer beslutter, hvilket undervisningsmateriale der ved den enkelte prøve er netadgang til, og dette materiale skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen.

Kravet om, at det digitale undervisningsmateriale skal fremgå eksplicit af undervisningsbeskrivelsen, sikrer, at der er klart for eksaminanderne, hvad det er tilladt at benytte under prøven.

4.4. Karakterbeskrivelser

4.4.1. Skriftligt - Russisk A

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Den skriftlige fremstilling er sammenhængende og med hensigtsmæssig brug af et alment og centralt ordforråd. Eleven behersker den relevante idiomatik, morfologi og syntaks med ubetydelige fejl. Indholdet viser glimrende og præcis forståelse af tekst-materialet. Besvarelsen er flydende, sprogligt selvstændig, idérig og nuanceret.

Karak-	Beteg-	Beskrivelse
7	God	Den skriftlige fremstilling er rimeligt sammenhængende. Eleven demonstrerer nogenlunde sikkerhed i ordforråd og i den relevante idiomatik, morfologi og syntaks - men med et antal fejl, som dog oftest ikke er meningsforstyrrende. Indholdet viser god og rimeligt præcis forståelse af tekstmaterialet. Besvarelsen er nogenlunde flydende og sprogligt rimeligt selvstændig, men i mindre grad nuanceret.
02	Tilstrækkelig	Den skriftlige fremstilling er noget usammenhængende, men forståelig. Sproget mangler præcision, og der er flere alvorlige fejl. Indholdet viser, at tekstmateriale og emne i det væsentlige er forstået. Besvarelsen er mindre sprogligt selvstændig og temmelig unuanceret.

4.4.2. Mundtligt - Russisk A

Karak-	Beteg-nelse	Beskrivelse
12	Fremra-gende	Elevens selvstændige mundtlige præsentation såvel som elevens deltagelse i samtale og diskussion er sprogligt klar og nogenlunde flydende med et glimrende alment og centralt ordforråd. Eleven behersker den relevante idiomatik, morfologi og syntaks nogenlunde korrekt. Præsentationen er selvstændig og velstruktureret. Både præsentationen og samtalen om teksten og om billedmaterialet viser god og præcis forståelse, og der oversættes til et smukt og præcist dansk. Tekst- og emnebehandlingen er omfattende, og der perspektiveres, så flere relevante aspekter berøres. Kendskabet til historiske, samfundsfaglige og/eller kulturelle forhold er omfattende og nuanceret.
7	God	Elevens mundtlige præsentation såvel som elevens deltagelse i samtale og diskussion er sprogligt mindre flydende. Eleven demonstrerer rimelig sikkerhed i ordforråd og i den relevante idiomatik, morfologi og syntaks - men med et antal fejl, som dog ikke ødelægger kommunikationen. Præsentationen er sammenhængende. Både præsentationen og samtalen om teksten og om billedmaterialet viser god forståelse, og der oversættes til et godt dansk. Tekst- og emnebehandlingen er god, og eleven perspektiverer, så nogle relevante aspekter berøres. Kendskabet til historiske, samfundsfaglige og/eller kulturelle forhold er generelt godt.
02	Til-stræk-kelig	Sproget er forståeligt, men mangler præcision, og der er flere alvorlige fejl, som i nogen grad hæmmer kommunikationen. Præsentationen er noget usammenhængende. Både præsentationen og samtalen om teksten og om billedmaterialet viser tilstrækkelig god forståelse, og der oversættes til rimeligt godt dansk. Eleven viser meget beskeden evne til at perspektivere. Kendskabet til historiske, samfundsfaglige og/eller kulturelle forhold er begrænset.

4.4.3. Russisk B

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Elevens deltagelse i samtale og diskussion er nogenlunde sammenhængende med hensigtsmæssig brug af et alment og tekstrelateret ordforråd. Eleven behersker den nødvendige idiomatik, morfologi og syntaks med et begrænset antal fejl. Samtalen om teksten viser præcis forståelse af materialet, og samtalen om billedmaterialet demonstrerer et relevant ordforråd. Der oversættes til godt og præcist dansk. Tekstbehandlingen er udtømmende og eleven viser overblik ved at perspektivere teksten.
7	God	Elevens deltagelse i samtale og diskussion er mindre sammenhængende. Eleven demonstrerer nogenlunde sikkerhed i det almene og tekstrelaterede ordforråd og i den nødvendige idiomatik, morfologi og syntaks - men med et antal fejl, som dog ikke ødelægger kommunikationen. Samtalen om teksten viser rimelig forståelse af materialet, og samtalen om billedmaterialet demonstrerer rimeligt relevant ordforråd. Der oversættes til et rimeligt godt dansk. Tekstbehandlingen er god, og eleven forsøger at perspektivere teksten.
02	Tilstrækkelig	Sproget er forståeligt, men noget usammenhængende, og der er flere alvorlige fejl, som i nogen grad virker hæmmende på kommunikationen. Samtalen om teksten viser, at tekstmaterialet i det væsentlige er forstået, og samtalen om billedmaterialet demonstrerer et begrænset relevant ordforråd. Der oversættes til nogenlunde godt dansk. Eleven mangler overblik og viser ikke evne til perspektivering.